

زنگنه: بدون اصلاح نظام معافیت ها، کسری بودجه پابر جامی ماند

گروه اقتصاد کلان: محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه و رئیس کارگروه نظارت بر برنامه هفتم توسعه در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، با اشاره به روند اجرای این برنامه اظهار داشت: دستگاه های اجرایی مکلف هستند تا عملکرد یک سال گذشته خود را در شهریورماه هر سال گزارش دهند. در تازه ترین گزارش ارائه شده به مجلس، مجلدهی تحت عنوان «احکام غیر قابل اجرا» به مراجع نظارتی تقدیم شده که نگرانی هایی در خصوص...

ارتقای ایمنی خودروهای داخلی کلید خورد

در تاریخ ۸ مهر ۱۴۰۴، اجلاسیه شماره ۱۱۱۸ کمیته ملی خودرو و نیرومحر که برگزار شد و طی آن، سازمان ملی استاندارد ایران اقدام به ابطال و جایگزینی تعدادی از استانداردهای ملی صنعت خودرو کرد. این تصمیم که بازتاب گسترده ای در رسانه ها داشت، نقطه عطفی در مسیر ارتقاء کیفیت، ایمنی و فناوری در صنعت خودرو سازی کشور محسوب می شود. اصلاح استانداردها نه تنها بر تولید کنندگان خودرو و قطعات، بلکه بر مصرف کنندگان، وارد کنندگان، نهادهای نظارتی و حتی محیط زیست تأثیر گذار خواهد بود. به گزارش «نقش جهان»، اصلاح استانداردهای ملی صنعت خودرو در اجلاسیه ۱۱۱۸ کمیته ملی خودرو و نیرومحر که، گامی مهم در مسیر تحول این صنعت است. هر چند چالش هایی در مسیر اجرا وجود دارد، اما با مدیریت صحیح، حمایت نهادهای دولتی، همکاری بخش خصوصی و...

پاسخ قاطع تهران به ادعاهای تکراری درباره جزایر ایرانی

محدودیت های گازی گریبان گیر پتروشیمی ها

گروه زیربنایی: ناترازی گاز علتی شده تا هر سال با آغاز پاییز در انتظار محدودیت های گازی برای پتروشیمی ها به عنوان ارز آورترین صنعت باشیم که عدم النفع این صنعت سال به سال بیشتر می شود. به گزارش مهر، بحران گاز چالش جدیدی نیست و هر سال با نزدیکی به فصل سرد سال بر نگرانی صاحبان صنایع و پتروشیمی ها افزوده می شود. دقیقاً همانطور که ناترازی سال روند افزایشی به خود گرفته است و آنطور که مدیر عامل شرکت ملی گاز گفته است «پیش بینی می شود ناترازی گاز ازمسال به...

جنگ تبلیغاتی بزرگ برای تحریم های بی اثر

گروه صنعت و تجارت: ۱۰ روز از آغاز اجرای مکانیسم پست گشت می گذرد؛ در این روزها در کنار کنش ها و واکنش های سیاستمداران، شاهد هجمه اخباری درباره اعمال تحریم های جدید علیه...

جاده کشی بدون مجوز در محدوده «گشت رودخان شفت» فاقد ارزیابی است

ضعف نظارت و حفاظت از جنگل های هیرکانی

سیاهرود رودبار، گشت رودخان و لیسار در استان گیلان واقع شده اند. متأسفانه این جاده کشی در محدوده سایت ثبت جهانی گشت رودخان اتفاق افتاده است که به صورت مشترک در دو شهرستان شفت و فومن قرار دارد. بی شک احداث این جاده تهدیدی مستقیم، جدی و بلندمدت برای میراث جهانی جنگل های هیرکانی است. این جنگل ها نه تنها دارایی ایران، بلکه سرمایه همه بشریت اند و هر آسیب، حتی کوچک، لطمه به میراث مشترک انسان ها وارد می کند. او تأکید کرد: پیش نیاز اجرای هر پروژه یا طرحی در عرصه یا حریم یک سایت ثبت شده جهانی، یا یک منطقه حفاظت شده در قوانین ملی و بین المللی، انجام مطالعات ارزیابی اثرات شامل ارزیابی زیست محیطی، اجتماعی، میراثی و اطلاع رسانی به کمیته میراث جهانی قبل از اجرای پروژه است، که هدف آن ها پیشگیری یا تعدیل پیامدهای منفی پروژه هاست. با این حال، پروژه جاده گشت رودخان فاقد هر گونه ارزیابی است. بابایی با بیان اینکه ساخت این جاده پیامدهای بسیار زیان باری به همراه دارد، اظهار کرد: یکی از جدی ترین این پیامدها، «تکه تکه شدن زیستگاه ها» است، که باعث می شود ارتباط اکولوژیک بین بخش های جنگل قطع و تعادل طبیعی بهم بخورد. از بین رفتن پوشش گیاهی، فرسایش خاک، رانش زمین، قطع مسیرهای طبیعی حیات وحش، تغییر رژیم هیدرولوژیک، مختل شدن تبادل ژنتیک، افزایش زباله و خطر آتش سوزی هم از دیگر مخاطرات است. در کنار این ها باید به جنبه های منظر هم توجه داشت. با ساخت جاده یکپارچگی عرصه از بین می رود، پیوستگی دیداری بین لکه های جنگلی قطع می شود و آرامش طبیعی جنگل، با سرو صدا و عبور وسایل نقلیه مخدوش می شود. عرصه ای که باید محل حیات گونه ها و فرایندهای طبیعی باشد، به مسیر ترانزیت تبدیل خواهد شد و مرزهای فیزیکی تازه ای میان اجزای اکوسیستم ایجاد می شود.

گروه زیربنایی: پس از انتشار تصاویری از جاده کشی بدون مجوز در محدوده «گشت رودخان شفت» و یکی از سایت های ثبت جهانی جنگل های هیرکانی، انتقادهای نسبت به ضعف نظارت و حفاظت از این میراث طبیعی شدت گرفت. مدیر پایگاه میراث جهانی جنگل های هیرکانی، با تأکید بر پیامدهای زیست محیطی و حقوقی این اقدام، هشدار داد: «ادامه چنین پروژه هایی، روند الحاق سایت های جدید از جنگل های هیرکانی را به پرونده با مانع جدی مواجه می کند، و خطر خروج اثر از فهرست میراث جهانی را به دنبال دارد.» در روزهای اخیر، انتشار خبرهایی از جاده کشی خودسرانه و بدون مجوز در جنگل های هیرکانی سیاهمزگی شفت در محدوده استان گیلان، موجی از نگرانی ها را میان دوستداران محیط زیست و فعالان حوزه میراث طبیعی برانگیخت. این منطقه که بخشی از جنگل های هیرکانی ثبت شده در فهرست میراث جهانی یونسکو است، از مهم ترین زیست بوم های شمال کشور به شمار می رود و هر گونه دخل و تصرف در آن می تواند خسارات جبران ناپذیری به اکوسیستم منطقه وارد کند. بر اساس گزارش ها، گروهی از افراد محلی بدون دریافت مجوز از نهادهای ذی ربط اقدام به گشودن مسیر جاده ای در دل این جنگل کرده اند. مأموران محیط زیست برای جلوگیری از ادامه عملیات وارد عمل شدند، اما با مقاومت و درگیری مواجه شدند. کارشناسان هشدار داده اند چنین اقدامات خودسرانه ای نه تنها تهدیدی جدی برای پوشش گیاهی و حیات وحش این منطقه است، بلکه می تواند جایگاه جهانی جنگل های هیرکانی را نیز با خطر مواجه کند. فریبا بابایی، مدیر پایگاه میراث جهانی جنگل های هیرکانی در گفت و گو با ایسنا، درباره ماجرای این جاده کشی گفت: استان گیلان دارای سه سایت از سایت های ۱۲ گانه میراث جهانی هیرکانی با مساحتی بالغ بر ۵۸ هزار هکتار است. سایت های

پایگاه خبری - تحلیلی نقش جهان نیوز

نقش جهان
www.naghshejahannews.irآخرین اخبار و تحلیل های روز اقتصادی را
در پایگاه اینترنتی نقش جهان بخوانید

یادداشت

ضرورت تبدیل گزینه تسلیم به توافق

■ سید جلال دهقانی فیروزآبادی، کارشناس

مسائل بین الملل

اروپا تحت فشار ایالات متحده، اسنپ یک را فعال کرد. شاید اگر خود اروپا تصمیم گیرنده اصلی بود، حداقل آن را تمدید می کرد. به طور کلی در پرونده هسته‌ای، اروپا تابعی از ایالات متحده است و خود ایالات متحده نیز حاضر به مذاکره با شرایط ایران نشده است. این گونه نیست که فقط ایالات متحده حاضر به مذاکره باشد و اروپایی‌ها مخالف باشند؛ بلکه همان طور که سخنگوی دولت هم اشاره کرد، آمریکایی‌ها علیرغم اقدامات همکاری جویانه‌ای که ایران انجام داده، حاضر به مذاکره نبوده‌اند. دلیل آن هم این است که ایالات متحده و اروپا، این اقدامات ایران را ناکافی می‌دانند و حتی همکاری کامل با آن‌ها بین المللی انرژی اتمی را هم کافی نمی‌دانند. سه شرطی که تعیین کرده بودند شامل همکاری کامل با آن‌ها، گزاری از مواد غنی شده ۶۰ درصدی و مذاکره مستقیم با ایالات متحده بود. اما یکی از دلایل سرسختی اروپا این است که این اقدامات را کافی نمی‌دانند و ایالات متحده نیز آن را کافی نمی‌داند. اروپا و ایالات متحده مذاکره را تنها در موضوع هسته‌ای کافی نمی‌دانند و صراحتاً اعلام کرده‌اند که مذاکره جامع را می‌خواهند. همان گونه که اخیراً در گمانه‌زنی‌هایی که وجود داشت ایالات متحده و به تبع آن اروپا شروطنی را برای مذاکره دارند، گفته شده آمریکایی‌ها چهار شرط را برای مذاکره لازم می‌دانند. آنها خواستار مذاکره مستقیم هستند و از ایران می‌خواهند که غنی‌سازی صفر در صد را بپذیرد و همچنین محدودیت‌های موشکی را قبول کند و روابطش را با گروه‌های مقاومت محدود یا قطع کند. به نظر من این شروطی است که هم ایالات متحده و هم به نیابت از آن، اروپایی‌ها دارند. اینکه چرا علیرغم این توافق قاهره واقعاً راضی نشده‌اند، به این دلایل است. اکنون اروپا به نمایندگی و نیابت از ایالات متحده در حال مذاکره با ایران است و پیگیری مطالبات ایالات متحده از ایران را بر عهده دارد. در واقع می‌توان گفت که اروپا دلالی مذاکره بین ایران و آمریکا را انجام می‌دهد. البته باید توجه داشت که این به معنای این نیست که اروپا کاملاً بی‌ربط شده و هیچ نقشی نمی‌تواند در پرونده هسته‌ای ایران ایفا کند، شاید تاکنون نخواسته یا نتوانسته باشد. باید توجه داشته باشیم که دو کشور اروپایی فرانسه و انگلستان از اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل هستند و هر گونه تصمیمی در شورای امنیت در مورد برنامه هسته‌ای ایران نیازمند موافقت یا دست کم عدم مخالفت این دو کشور است، بنابراین این نکته را باید مدنظر قرار دهیم. همچنین، پس از اجرای اسنپ یک، اروپا اعلام کرد که تحریم‌های مربوط به بند ۳۶ برجام را مجدداً احیا کرده است و در اجرای تحریم‌ها نقش مؤثری دارد. اگرچه اروپا ممکن است نتواند نقش اجباری و مثبتی در پرونده هسته‌ای ایران ایفا کند، اما به طور قطع می‌تواند نقش مخرب را ایفا کند. کما اینکه در مذاکرات برجام هم معمولاً فرانسوی‌ها این نقش را ایفا می‌کردند. بنابراین، هم به صورت اجباری و هم به صورت سلبی، اروپا می‌تواند در پرونده هسته‌ای ایران نقش ایفا کند. ادامه راهبردی که تاکنون داشته‌ایم، راهگشا نیست. در طول بیست سال گذشته، این راهبرد نتوانسته مشکل و پرونده هسته‌ای را حل کند. به نظر من نیاز به تغییر در راهبرد دیپلماسی هسته‌ای وجود دارد. در اینکه چه اقداماتی باید انجام شود، اختلاف نظرهایی وجود دارد.

بقائی: ادعاهای واهی درباره جزایر سه گانه بی ارزش و دخالت اروپا در خلیج فارس فتنه انگیز است

پاسخ قاطع تهران به ادعاهای تکراری درباره جزایر ایرانی

کمکی به حل تعارضات و مشکلات داخلی این قاره نخواهد کرد

وی با محکوم کردن فتنه‌انگیزی برخی کشورهای عضو اتحادیه اروپایی، از جمله آلمان و فرانسه، که علاوه بر حمایت‌های همه‌جانبه از رژیم نسل‌کش اسرائیل به عنوان تنها دارنده سلاح هسته‌ای در منطقه، مطامع و اغراض سیاسی خود را بر کلیت این اتحادیه تحمیل می‌کنند، یادآوری کرد که دخالت نایجای اتحادیه اروپا در امور منطقه خلیج فارس و دریای عمان کمکی به حل تعارضات و مشکلات داخلی این قاره نخواهد کرد بلکه صرفاً سیاست مزورانه و تفرقه‌انگیزانه آنها در رابطه با ایران و کل منطقه خلیج فارس را نشان می‌دهد. سخنگوی وزارت خارجه همچنین ادعاهای مطرح شده در بیانیه مشترک شورای همکاری خلیج فارس - اتحادیه اروپایی را راجع به توانمندی‌های دفاعی ایران را دخالتی نایجا و غیر قابل قبول در امور مرتبط با حاکمیت ملی ایران

هیچ ارزش حقوقی ندارد و تغییری در واقعیت جغرافیایی و حقایق تاریخی نمی‌دهد. بقائی از همه هم‌میهنان ایرانی از جمله ایرانیان مقیم اروپا که در تماس با وزارت امور خارجه و نمایندگی‌های دیپلماتیک کشورمان در اروپا هر گونه مداخله خباثت‌آمیز طرف‌های فرامنطقه‌ای در امور منطقه و دامن زدن به ادعاهای ناصواب ارضی علیه میهن عزیزمان ایران را محکوم دانسته‌اند، تقدیر نمود و به همسایگان کرانه جنوبی خلیج فارس توصیه کرد که به جای تکرار ادعاهای کلیشه‌ای علیه تمامیت ارضی ایران و فراهم کردن زمینه مداخلات مخرب طرف‌های ثالث، توجه خود را معطوف تحکیم اعتماد متقابل و گسترش دوستی بین کشورهای منطقه و مواجهه با بزرگترین تهدید علیه صلح و ثبات منطقه یعنی رژیم صهیونیستی کنند.

■ دخالت نایجای اتحادیه اروپا در امور منطقه خلیج فارس و دریای عمان

گروه سیاسی: سخنگوی وزارت امور خارجه تکرار ادعای امارات متحده عربی راجع به جزایر ایرانی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی، دخالت ناروا در موضوعات دفاعی ایران را کاملاً مردود دانست و نسبت به دخالت‌های مخرب و تفرقه‌انگیزانه برخی کشورهای اروپایی در امور منطقه خلیج فارس هشدار داد. به گزارش «نقش جهان»، اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت امور خارجه ادعاهای مداخله جویانه و بی‌اساس مطرح شده در بیانیه مشترک نشست وزرای خارجه شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه اروپایی، از جمله تکرار ادعای امارات متحده عربی راجع به جزایر ایرانی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی، دخالت ناروا در موضوعات دفاعی ایران و نیز موضوع هسته‌ای ایران را کاملاً مردود دانست و نسبت به دخالت‌های مخرب و تفرقه‌انگیزانه برخی کشورهای اروپایی در امور منطقه خلیج فارس هشدار داد.

■ حاکمیت ایران بر جزایر ایرانی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی بلامنازع و همیشگی است

سخنگوی وزارت خارجه با تأکید مؤکد بر حاکمیت بلامنازع و همیشگی ایران بر جزایر ایرانی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی به عنوان بخش لا ینفک از قلمرو سرزمینی ایران، تصریح کرد تکرار ادعاهای بی‌اساس در بیانیه‌های سیاسی

کارشناسان مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با «نقش جهان» بررسی کردند

آیا زمان بازنگری در دکترین سیاست خارجی فرارسیده است؟

بازگشت به مذاکره با شروط جدید یا مواجهه با انزوای گسترده‌تر. در این میان، نقش متحدان منطقه‌ای مثل اسرائیل و عربستان پررنگ‌تر شده و احتمالاً شاهد افزایش هماهنگی امنیتی و اطلاعاتی خواهیم بود. اروپا در حال عبور از فاز انفعال به سمت بازتعریف نقش خود در نظم جهانی است. آنها متوجه شده‌اند که بدون استقلال راهبردی، نمی‌توانند در برابر فشارهای واشنگتن مقاومت کنند. بنابراین، احتمال دارد که در ماه‌های آینده شاهد تلاش‌هایی برای شکل‌گیری یک توافق جدید باشیم. توافقی که نه تنها شامل مسائل هسته‌ای، بلکه موضوعات موشکی و منطقه‌ای را نیز در بر بگیرد. اروپا به دنبال حفظ تعادل است، اما این تعادل در شرایط فعلی بسیار شکننده است. این استاد دانشگاه در ادامه پیرامون تحولات رژیم اسرائیل در قبال ایران بعد از فعال شدن مکانیسم ماشه اظهار داشت: «اهداف رژیم اسرائیل در این مقطع فراتر از امنیت نظامی است و باید آن‌ها را در چارچوب بازتعریف نظم منطقه‌ای تحلیل کرد. این رژیم از تقابل با ایران به عنوان ابزاری برای مشروعیت‌بخشی به خود در جهان عرب استفاده می‌کند. با برسته‌سازی خطر ایران، رژیم اسرائیل در حال تسهیل روند عادی‌سازی روابط با کشورهای عربی است و خود را به عنوان شریک امنیتی قابل اعتماد معرفی می‌کند.

گفت‌وگو داشته است. علی بیگدلی در ارتباط با ابعاد و تأثیرات فعال‌سازی مکانیسم ماشه برای ایران طی دو هفته گذشته گفت: «منظر راهبردی، مکانیسم ماشه یک ابزار فشار روانی است که می‌تواند در بلندمدت مؤثر باشد، به‌ویژه اگر با اقدامات مکمل اقتصادی و دیپلماتیک همراه شود. هر چند در کوتاه‌مدت اثر ملموسی نداشته، اما پیام سیاسی آن بازگشت به فضای قبل از برجام است. این پیام برای سرمایه‌گذاران، شرکت‌های چندملیتی و حتی کشورهای منطقه اهمیت دارد. اروپایی‌ها شاید به اهداف فوری خود نرسیده باشند اما با این اقدام نشان دادند که حاضرند در برابر نقض تعهدات سکوت نکنند. این می‌تواند در آینده به بازتعریف نقش اروپا در نظم بین‌الملل منجر شود، هر چند فعلاً با چالش‌های جدی مواجه‌اند.» این کارشناس مسائل بین‌الملل در ادامه پیرامون استراتژی اروپا و آمریکا در ارتباط با تعامل با ایران بعد از فعال‌سازی مکانیسم ماشه اظهار داشت: «استراتژی آمریکا بعد از مکانیسم ماشه، به نوعی بازگشت به سیاست فشار حداکثری است، اما با چاشنی هوشمندی بیشتر. دیگر خبری از تحریم‌های کور نیست؛ هدف‌گیری دقیق‌تر شده و تمرکز بر نهادهای کلیدی و فناوری‌های حساس است. آمریکا به دنبال آن است که ایران را در یک موقعیت انتخاب قرار دهد که آن هم عبارتست از

گروه سیاسی: با گذشت بیش از ۱۰ روز از فعال شدن مکانیسم ماشه، همچنان مساله مهم برای افکار عمومی ایرانی و ناظران این است که بازگشت تحریم‌ها چه تأثیری را به همراه دارد؟ فراتر از سطح اقتصادی موضوع، مساله مهم‌تر شاید این باشد که استراتژیست‌های ایرانی می‌بایست چگونه تعامل خود را با غرب در آینده تنظیم کنند؟ آیا ایران می‌بایست به سمت آغاز مذاکرات جدید و شاید توافق جدید حرکت کند یا این که تغییر دکترین هسته‌ای را در دستور کار قرار دهد؟ به گزارش «نقش جهان»، همزمان با بازگشت تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران مجموعه‌ای از تحولات نیز در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای رخ داده که چنداز آن‌ها برای تهران نیز اهمیتی ویژه دارد. طرح صلح ترامپ در غزه از سوی رژیم اسرائیل و حماس با موافقت اولیه همراه شده است. شعله‌های تنش میان ناتو و روسیه در مرزهای خارج از اوکراین به صورت روزافزون در حال شعله‌ور شدن است. تحولات داخلی سوریه نیز به سمت وقوع جنگ داخلی میان کُردهای سوریه و حکومت اسلام‌گرایان تحریرالاشام در حرکت است. «نقش جهان» به منظور بررسی این تحولات و ارتباط آن با منافع و مصالح ملی ایران با علی بیگدلی، کارشناس مسائل بین‌الملل و استاد دانشگاه و حسن هانی زاده، کارشناس مسائل خاورمیانه

یادداشت

حذف چهار صفر، اقدامی نمادین برای حل مشکل تورم

■ مرتضی افقه، اقتصاددان

سرانجام پس از مدت‌ها نمایندگان مجلس شورای اسلامی حذف چهار صفر از پول ملی را تصویب کردند. این امر در حالی به وقوع پیوست که موضوع حذف چهار صفر از مدت‌ها قبل در ساختار اقتصادی ایران مطرح بود. در سال‌های اخیر، طرح حذف چهار صفر از پول ملی، یکی از موضوعات پرتکرار در فضای اقتصادی و سیاسی کشور بوده است. از زمانی که این بحث برای نخستین بار در دستور کار قرار گرفت تا به امروز که بار دیگر زمزمه‌های اجرای آن شنیده می‌شود، همواره این سؤال مطرح بوده که آیا چنین اقدامی می‌تواند به بهبود وضعیت اقتصادی کشور کمک کند یا صرفاً یک اقدام نمادین و بی‌تأثیر خواهد بود؟ این پرسشی است که با نگاهی دقیق به وضعیت کنونی اقتصاد ایران و شناختی از عوامل تأثیرگذار بر شرایط معیشتی مردم، می‌توان به آن پاسخ روشنی داد. اقتصاد ایران در حال حاضر در یکی از بحرانی‌ترین مقاطع تاریخی خود قرار دارد. تورم مزمن، کاهش شدید ارزش پول ملی، رکود تولید، رشد بیکاری، فساد ساختاری، تحریم‌های فلج‌کننده بین‌المللی و ضعف در سیاست‌گذاری اقتصادی، تنها بخشی از چالش‌هایی است که جامعه ایران با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند. در چنین شرایطی، طرح‌هایی چون حذف صفر از پول ملی اگر بدون اصلاحات بنیادین اقتصادی پیاده شوند، نه تنها کمکی به حل مشکلات موجود نمی‌کنند، بلکه ممکن است شرایط را پیچیده‌تر نیز بکنند. آنچه در منطق طرح حذف صفر از پول ملی مطرح می‌شود، سادگی محاسبات، افزایش اعتماد عمومی به پول ملی و تطبیق آن با عرف بین‌المللی است. این طرح معمولاً در کشورهایی که با تورم‌های بسیار بالا مواجه بوده‌اند، مطرح می‌شود و در مواردی که با یک برنامه اصلاح اقتصادی گسترده و سیاست‌های حمایتی همراه بوده، توانسته به ثبات نسبی اقتصادی کمک کند. اما آنچه در ایران شاهد آن هستیم، بیشتر شبیه به تلاش برای تغییر ظاهر ماجرا بدون پرداختن به علل بنیادین بحران است. مهم‌ترین مسئله در این میان، تداوم تورم بالا و بی‌ثباتی اقتصادی است. در شرایطی که نرخ تورم به طور پیوسته از مرزهای استاندارد عبور می‌کند و سالانه ارزش پول ملی کاهش می‌یابد، تغییر در واحد پول یا حذف صفر از آن نمی‌تواند بر قدرت خرید مردم تأثیر بگذارد. مردم ایران امروز با کاهش روزافزون ارزش واقعی درآمد خود مواجه هستند؛ کالایی که دیروز با یک مبلغ مشخص قابل تهیه بود، امروز به چند برابر آن قیمت نیاز دارد. در چنین فضایی، تغییر اعداد روی اسکناس‌ها نمی‌تواند قدرت خرید را بازگرداند یا هزینه زندگی را کاهش دهد. این یک واقعیت اقتصادی است که نمی‌توان با ظاهرسازی بر آن سرپوش گذاشت. از سوی دیگر، اجرای این طرح با هزینه‌های بالایی نیز همراه است. چاپ اسکناس‌های جدید، تغییر در سامانه‌های حسابداری، نرم‌افزارهای بانکی، اسناد مالی، تابلوهای قیمتی در بازار، آموزش عمومی برای فهم و استفاده صحیح از واحد جدید پول و حتی تغییر در قراردادهای حقوقی و تجاری، همه متحمل خواهد کرد. در شرایطی که کشور با کسری بودجه، کاهش درآمدهای نفتی و محدودیت‌های ارزی مواجه است، صرف منابع برای چنین اقدامی، بیش از آن که عقلانی باشد، اقدامی سیاسی برای نمایش ظاهری اصلاحات تلقی می‌شود.

تلاش‌ها برای استقلال پولی و کاهش وابستگی به ارزهای خارجی، به‌ویژه دلار، در عمل به وابستگی سنگینی نسبت به درهم دچار شده است. این وابستگی نه تنها در تسویه مبادلات تجاری خارجی بلکه در تعیین نرخ برابری ارزها و حتی در انتظارات تورمی داخلی اثر مستقیم گذاشته است. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: در واقع، بازار ارز ایران عملاً به بازاری درهم‌محور تبدیل شده است؛ به گونه‌ای که نوسان در نرخ درهم در دبی، بلافاصله در بازار تهران بازتاب می‌یابد. این پدیده از نظر اقتصادی و راهبردی، یکی از بزرگ‌ترین آسیب‌پذیری‌های کشور در برابر فشارهای خارجی محسوب می‌شود. وی با اشاره به راهکار جایگزین کردن درهم در تجارت خارجی با توسعه روابط پولی دو یا چندجانبه گفت: یکی از راهکارهای کلیدی برای کاهش وابستگی ارزی، استفاده از پیمان‌های پولی دو یا چندجانبه است. این پیمان‌ها به کشورها اجازه می‌دهد تا بدون استفاده از ارز واسط (دلار یا درهم)، مبادلات خود را با ارزهای ملی انجام دهند. محمدی تصریح کرد: ایران می‌تواند با کشورهای دوست و همسو مانند چین، روسیه، هند، ترکیه و عراق چنین پیمان‌هایی را گسترش دهد. این پیمان‌ها که با نظام تهاتر کالا و خدمات ترکیب می‌شوند، فشار تقاضای ارز را به صورت محسوس کاهش می‌دهند. برای مثال، ایران می‌تواند با صادرات نفت و گاز به هند یا چین، بخشی از نیازهای وارداتی خود از همان کشورها را بدون نیاز به ارز واسط تأمین کند.

«نقش جهان» راهکارهای عبور از شرایط جدید تحریمی را بررسی می‌کند

فرصت اصلاح حکمرانی ارزی

و سیاسی بین‌المللی قرار گیرد. افزون بر این، این نظارت پنهان هزینه‌های مبادلات مالی ایران را نیز به شدت افزایش داده است. حجم زیادی از منابع ارزی کشور صرف عبور از مسیرهای واسطه‌ای و پرهزینه می‌شود تا از این شبکه نظارتی عبور کند. به این ترتیب، نه تنها کشور در معرض فشارهای سیاسی قرار دارد، بلکه بار مالی اضافی نیز بر دوش اقتصاد ایران سنگینی می‌کند که ارز و شرایط بازار داخلی تأثیرگذار است. از طرف دیگر، ادامه اتکاب به درهم در تجارت خارجی به معنی حفظ وابستگی به سازوکارهای مالی غرب و در نتیجه کاهش استقلال ارزی ایران است. این مسئله، خود یک حلقه معیوب در اقتصاد ایران ایجاد کرده که خروج از آن بدون ایجاد ساختارها و راهکارهای جایگزین، امکان‌پذیر نخواهد بود. ارسال محمدی کارشناس اقتصادی در گفتگو با نقش جهان پیرامون ضرورت کاهش وابستگی تجارت خارجی ایران به درهم اظهار کرد: در دو دهه اخیر، اقتصاد ایران با وجود همه

باعث ایجاد التهاب قیمتی و بی‌ثباتی در انتظارات فعالان اقتصادی می‌شود. این وضعیت به ویژه در دوره‌هایی که تحریم‌ها و فشارهای بین‌المللی افزایش می‌یابد، به وضوح خود را نشان می‌دهد و نشانگر یک آسیب‌پذیری سیستماتیک در ساختار تجارت خارجی کشور است. موضوع تنها محدود به اثرات اقتصادی نمی‌شود؛ بلکه ابعاد امنیتی نیز در این رابطه بسیار حائز اهمیت هستند. شبکه بانکی امارات به طور کامل به نظام مالی بین‌المللی متصل است و از استانداردهای تحریمی غرب پیروی می‌کند. این بدان معناست که تمامی تراکنش‌های مالی مرتبط با ایران از طریق درهم به سادگی قابل شناسایی و رهگیری هستند. در عمل، وزارت خزانه‌داری آمریکا بدون حضور مستقیم، از طریق ردیابی نقل و انتقال‌های درهم، به اطلاعات دقیق تجارت خارجی ایران دسترسی دارد. چنین وضعیتی موجب شده است که ایران در شرایطی قرار گیرد که بدون داشتن نظارت مستقیم بر روابط مالی خود، به شدت در معرض فشارهای مالی

گروه اقتصاد کلان - سمیرا رضایی
وازیقی: در طی سال‌های اخیر، یکی از مهم‌ترین مسائل تأثیرگذار بر وضعیت اقتصادی و بازار ارز ایران، وابستگی گسترده تجارت خارجی کشور به ارز درهم امارات بوده است. این پدیده که در ابتدا به عنوان یک راهکار موقت و جایگزین برای تسویه حساب‌های تجاری مورد استفاده قرار می‌گرفت، به تدریج به نقطه اتکای اصلی معاملات خارجی ایران تبدیل شده است؛ لذا در شرایط تحریمی فعلی این نیاز احساس می‌شود که دولت و به طور خاص بانک مرکزی اصلاحات جدی را در نظام حکمرانی ارزی کشور ایجاد کنند. به گزارش «نقش جهان»، وابستگی شدید اقتصاد و به طور دقیق‌تر تجارت خارجی ایران به درهم امارات، پیامدهای پیچیده‌ای را به همراه داشته که نه تنها بازار ارز کشور را دچار ناپایداری کرده، بلکه عملاً اقتصاد ایران را در مقابل فشارهای سیاسی و اقتصادی بین‌المللی آسیب‌پذیرتر ساخته است. در واقع، این وابستگی گسترده به درهم باعث شده است که سازوکارهای ارزی و مالی کشور تحت تأثیر تصمیمات سیاسی کشوری قرار گیرد که خود یکی از متحدان اصلی غرب در منطقه به شمار می‌آید و از طریق سیستم بانکی خود، به نظارت دقیق بر مبادلات مالی ایران دسترسی دارد. مبادلات تجاری که بخش عمده‌ای از آنها از مسیر بانکی امارات و با استفاده از درهم انجام می‌شود، به این معناست که هر نوسان یا محدودیتی در این سیستم بانکی به سرعت به بازار ارز ایران منتقل شده و

«نقش جهان» از ضعف نظارت در توزیع کالاهای ضروری گزارش می‌دهد

پاشنه آشیل بازار کالاهای اساسی

به صعود گذاشته بود، موضوعی که فشار زیادی بر معیشت مردم وارد می‌کرد. در چنین شرایطی، دولت سیزدهم با هدف مقابله با این بحران، سیاست تخصیص ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را اجرا کرد تا با کاهش هزینه واردات کالاهای اساسی، قیمت‌ها را کنترل کند و جلوی تورم افسارگسیخته را بگیرد. در ۲۱ ماه پایدانی دولت سیزدهم، این سیاست نسبتاً موفق عمل کرد و داده‌ها نشان می‌دهند که میانگین رشد ماهانه قیمت کالاهایی که از ارز ۲۸۵۰۰ تومانی بهره‌مند بودند، تنها ۱۷ درصد بوده است. این رقم، نشان‌دهنده تثبیت نسبی قیمت‌ها و کنترل موفق تورم در این بخش است. علت این موفقیت را می‌توان در چند عامل اصلی جست‌وجو کرد. نخست، ثبات نسبی نرخ ارز نیما می‌بود که به عنوان مکمل ارز ترجیحی نقش مهمی در واردات کالاهای اساسی ایفا می‌کرد.

این وضعیت، لازم است ابتدا به دلایل اتخاذ این سیاست، نحوه اجرای آن و همچنین عوامل موثر بر موفقیت یا شکست آن در دو دوره زمانی مختلف بپردازیم. در ابتدا باید به شرایط اقتصادی و سیاسی کشور در سال‌های پیش از اجرای سیاست ارز ۲۸۵۰۰ تومانی نگاهی بیندازیم. ایران در سال‌های اخیر با تورم‌های بالا، نوسانات شدید نرخ ارز آزاد و تحریم‌های اقتصادی گسترده مواجه بوده است که همه این عوامل، فشار قابل توجهی بر بازار کالاهای اساسی وارد کرده‌اند. کالاهایی مانند نهاده‌های دام و طیور، که نقش کلیدی در تولید محصولات غذایی دارند، به دلیل وابستگی به واردات، حساسیت بالایی نسبت به نوسانات ارزی دارند. افزایش نرخ ارز آزاد سبب شده بود قیمت این کالاهای در بازار داخلی به شدت افزایش یابد و در نتیجه قیمت مواد غذایی نیز رو

گروه اقتصاد کلان: در طول سال‌های اخیر، سیاست‌های ارزی دولت‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در تنظیم بازارهای کالاهای اساسی ایفا کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین این سیاست‌ها، تخصیص ارز ترجیحی با نرخ ۲۸۵۰۰ تومان به واردات نهاده‌های دام، طیور و برخی کالاهای اساسی است که از دی ماه ۱۴۰۱ و در دولت سیزدهم آغاز شد. به گزارش «نقش جهان»، این سیاست در ابتدا با هدف کنترل تورم و حمایت از معیشت اقشار آسیب‌پذیر به اجرا درآمد و تا حدی موفق بود که توانست در بازه زمانی اجرای خود، از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری کند. اما به مرور و به ویژه در دولت چهاردهم، این سیاست چالش‌های جدی مواجه شد و توانست مانع جهش‌های قیمتی شود، به گونه‌ای که انتقادهای فراوانی درباره بی‌فایده بودن آن مطرح شد. برای درک دقیق‌تر

در این دوره، نرخ ارز نیما به تقریباً ثابت بود و از افزایش‌های شدید جلوگیری می‌کرد. دوم، نظارت قوی دولت بر واردات و توزیع نهاده‌ها و کالاهای اساسی باعث شد کالاهای به قیمت‌های منطقه‌ای به دست مصرف‌کنندگان برسند و از ایجاد بازار سیاه و افزایش قیمت‌های غیرمنطقی جلوگیری شود. این نظارت قوی، ترکیبی از کنترل‌های دولتی، سامانه‌های رصد واردات و همکاری با بخش‌های خصوصی را شامل می‌شد که در مجموع به کارکرد موفق این سیاست کمک کرد. اما در دولت چهاردهم، شرایط تغییر کرد و افزایش شدید قیمت‌ها و گرانی مواد غذایی، وضعیت متفاوتی را رقم زد. داده‌ها نشان می‌دهند که میانگین رشد ماهانه قیمت کالاهای مشمول ارز ۲۸۵۰۰ تومانی در این دوره به ۴۶ درصد رسید، یعنی تقریباً سه برابر رشد قیمت‌ها در دوره پیشین بود.

دستور رئیس قوه قضاییه به مقامات قضایی؛

کنترل بازار؛ گرانفروشی و احتکار

از ظرفیت‌های مردمی در حل و فصل دعاوی و اختلافات به کار گیرند و در این راستا، تجهیز همه جانبه دادگاه‌های صلح، شورا‌های حل اختلاف، جریانات میانجیگری و داوری را و جهه همت خود قرار دهند. رئیس دستگاه قضا در ادامه با اشاره به شهادت روحانی انقلابی و خدوم، شهید ولی الله حیدری در محراب عبادت گفت: ضروری است مقامات قضایی مربوطه، هر چه سریع‌تر و در نهایت دقت، علل وقوع این حادثه تألم‌آور را ریشه‌یابی کرده و فرد قاتل را به سرعت و مطابق با قانون، محاکمه و مجازات کنند. رئیس عدلیه در بخش دیگری از سخنانش، با اشاره به دومین سالگرد عملیات طوفان الاقصی گفت: طی دو سال اخیر و پس از عملیات طوفان الاقصی، سردمداران رژیم متجاوز صهیونیستی و حامیان و هم‌پیمانان این رژیم خبیث و لئیم، مرتباً از حدف و هدم مقاومت اسلامی در غزه و منطقه غرب آسیا سخن می‌گفتند؛ اما امروز پس از دو سال، نه تنها مقاومت اسلامی، محذوف و مه‌دوم نشده است، بلکه این درخت تناور، همچنان مستحکم و مقاوم ایستاده است و بر نفوذ و محبوبیت و اشتیاق جهانی آن نیز افزوده شده است و جوانان در اقصی نقاط جهان، فارغ از هر ملیت و مذهب و قومی، مقاومت اسلامی را می‌ستایند و دوستدار آن هستند. محسنی اژه‌ای افزود: از سویی دیگر، تنفر و انزجار جهانی از دو رژیم آمریکا و اسرائیل نیز به سبب جنایات بی‌شمار آنها در غزه، به حد بی‌سابقه‌ای رسیده است. در عرصه سیاسی نیز همگان شاهدند که مقاومت اسلامی حماس در فلسطین با عزت و بدون آنکه پذیرای زیاده‌خواهی‌های دشمن باشد، در پای میز مذاکره حاضر می‌شود.

آرامش و امنیت مردم، از پلیس مقتدر حمایت می‌کند. رئیس عدلیه با تأکید بر ضرورت حسن رفتار با مردم و ارباب رجوع، گفت: خدمت بی‌منت و خالصانه به مردم و نظام اسلامی در صدر وظایف و اولویت‌های ماست؛ تأکید مؤکد داریم که کار و امور قضایی و حقوقی مردم، تحت هیچ شرایطی بر روی زمین نماند و یا کندی و تأخیر و فترت مواجه نشود. باید تلاش مضاعف به خرج دهیم تا کار مردم را با سرعت و دقت بیشتری انجام دهیم و در این اثناء، نهایت خضوع و رفتار محترمانه را با مردم و مراجع کنندگان به دستگاه قضا داشته باشیم. قاضی القضاات با اشاره به موضوع ورودی پرونده‌ها به مراجع قضایی گفت: یکی از مسائل موجود در قوه قضاییه، حجم ورودی پرونده‌ها به محاکم و مراجع قضایی است؛ طبیعتاً هر چه مسائل و مشکلات اقتصادی در جامعه بیشتر می‌شود، سرریز این افزایش و تزیاید به دستگاه قضا است؛ افزایش حجم ورودی‌ها می‌تواند بر کیفیت کار قضات اثر بگذارد؛ از این رو همه بخش‌های ذی‌صلاح در دستگاه قضایی از جمله معاونت پیشگیری از وقوع جرم، دادستان‌ها، مرکز توسعه حل اختلاف و غیره باید تدابیر و تمهیدات ویژه‌تری را جهت بهره‌گیری

قضاییه در ادامه ضمن گرامیداشت هفته فراجا، اظهار کرد: فراجا، نهادی خدوم برای کشور و مردم است؛ جغرافیای مأموریت‌های این نهاد تأمین‌کننده امنیت، از مرکز تا مرز و به طور کلی اقصی نقاط کشور را در بر می‌گیرد؛ همچنین دربرگیری مأموریتی فراجا مختص به همه اقشار و طبقات جامعه در هر سن و رده‌ای است؛ طبیعتاً این حجم متکثر و متنوع از مأموریت‌ها و تکالیف، اقتضاء می‌کند که تجهیزات، امکانات، منابع انسانی و آموزش‌های فراجا به صورت مرتب و مستمر به‌روز شوند. محسنی اژه‌ای افزود: نیروهای فراجا همواره در خدمت به مردم و تأمین و تحکیم امنیت شهروندان در سرتاسر ایران اسلامی، جانفشانی و رشادت کرده و شهادی زیادی را تقدیم کرده‌اند همچنین شاهدیم که هر روز بر کیفیت خدمات‌رسانی‌های فراجا به مردم افزوده می‌شود. رئیس دستگاه قضا تصریح کرد: فراجا نهادی است که مورد اعتماد و وثوق مردم است؛ برای افزایش و تضاعف این سرمایه اجتماعی، طبیعتاً است که پلیس ما باید هر چه بیشتر قانون‌گرا، قانونمند و صبور باشد و همواره خود را در کنار مردم ببیند؛ که انشالله همینطور خواهد بود. قوه قضاییه نیز در راستای تحکیم

گروه اجتماعی: رئیس قوه قضاییه تأکید کرد که مقامات قضایی ذی‌صلاح در کنترل بازار به ویژه بازار مرتبط با اقلام ضروری زندگی مردم، موظف به همراهی و کمک به مسئولان مربوطه برای مقابله قاطع با گرانفروشی و احتکار کالا در کشور هستند. به گزارش «نقش جهان»، حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای در نشست شورای عالی قوه قضاییه، اظهار کرد: بار دیگر تأکید مؤکد دارم که مسئولان قضایی در مبارزه و مقابله با عناصری که امنیت روانی مردم را مخدوش می‌کنند و به ناهنجاری‌های اجتماعی دامن می‌زنند و این ناهنجاری‌ها را پدید می‌آورند، کوچکترین تردیدی به خود راه ندهند و در این عرصه، قاطعانه و وفق قانون عمل کنند. وی تصریح کرد: اگر چه افزایش ورودی پرونده‌ها به مراجع قضایی، ناشی و مئبث از مسائل موجود در جامعه و اجتماع است و ارتباط مستقیمی با عملکرد دستگاه قضایی ندارد، اما می‌توانیم تدابیر و تمهیدات هوشمندانه و بدیعی به خرج دهیم تا این حجم ورودی پرونده‌ها، بر کیفیت کار قضات ما اثر منفی نگذارند. محسنی اژه‌ای افزود: به عنوان مثال، مقام قضایی در دادستانی در هنگامه تدوین و صدور کیفرخواست باید تمامی سعی و تلاش خود را به خرج دهد که کیفرخواست ارسالی به دادگاه در نهایت اتقان و استحکام و بدون کوچکترین خدشه و نقضی باشد؛ نباید اینگونه باشد که دادستان ما کیفرخواست را با علم به اینکه بخشی از آن ناقص است به مرجع بالاتر ارسال کند؛ البته قطعاً چنین نیست و عموم مقامات قضایی ما در دادستانی‌های سراسر کشور به این امر خطیر و مهم عنایت دارند و این مقوله را از باب مثال، متذکر شدم. رئیس قوه

انتخابات شوراها در تهران تناسبی برگزار می‌شود

رئیس ستاد انتخابات کشور با بیان اینکه ویژگی این دوره از انتخابات دوری از حاشیه‌ها بوده و به دنبال آرامش، شفافیت و سلامت در برگزاری انتخابات هستیم، گفت: ما به فرمانداران اعلام کرده‌ایم هیأت‌های اجرایی تابلوی معتمدین هر منطقه باشند. علی‌زینی‌وند رئیس ستاد انتخابات کشور با اشاره به تمام الکترونیکی بودن این دوره از انتخابات شوراهای اسلامی کشور، اظهار کرد: کشور ما علیرغم اینکه در شرایط حساسی قرار دارد، تلاش کرده انتخابات را به صورت تمام الکترونیکی برگزار کند که هم باعث شفافیت می‌شود و به نوعی پابندی مردم به نظام را به نمایش می‌گذاردیم که بسیار حائز اهمیت است. وی با اشاره به آغاز فرایند انتخابات شوراهای اسلامی کشور در استان‌ها و شکل‌گیری ستادهای استانی، گفت: بر اساس اصلاح قانون انتخابات، سازمان اطلاعات سپاه به مراجع استعلامات اضافه شده است. از طرف دیگر برای گستردگی انتخابات در روستاها، مراکزی را در روستاهای بزرگ ایجاد می‌کنیم تا انتخابات طبق قانون جدید به صورت تمام الکترونیکی برگزار شود.

افسردگی از شایع‌ترین اختلالات خلقی؛ خوددرمانی خطرناک است

مدیر کل دفتر پایش فرآورده‌های سلامت سازمان غذا و دارو هشدار داد: بسیاری از افراد با وجود بروز علائم افسردگی، از مراجعه به پزشک یا روان‌شناس خودداری کرده و به خوددرمانی روی می‌آورند، در حالی که این رفتار نه تنها روند درمان را به تأخیر می‌اندازد بلکه می‌تواند به تشدید علائم و اختلال در روابط اجتماعی و کاری منجر شود. نازیلا یوسفی گفت: افسردگی بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی، یکی از مهم‌ترین اختلالات خلقی است که با کاهش خلق، از دست دادن علاقه، احساس گناه و بی‌ارزشی، اختلال در خواب و اشتها، کاهش انرژی و ضعف تمرکز همراه است و معمولاً بیش از دو هفته ادامه می‌یابد. وی افزود: از عوامل مؤثر بر بروز افسردگی می‌توان به سن، جنسیت، زمینه ژنتیکی، بیماری‌های زمینه‌ای، از دست دادن عزیزان، مصرف برخی داروها و مواد مخدر اشاره کرد. برآورد سازمان بهداشت جهانی نشان می‌دهد تا سال ۲۰۳۰ بیش از ۳۵۰ میلیون نفر در جهان درگیر این بیماری خواهند بود.

اعتراض به تخلفات رانندگی اینترنتی می‌شود

رئیس اجاریات پلیس راهور فراجا از اینترنتی شدن ثبت و بررسی اعتراضات به تخلفات رانندگی خبر داد. سرهنگ جمشیدی راد با بیان اینکه بر اساس ماده ۵ قانون تخلفات، فرد متخلف می‌تواند تا ۶۰ روز از زمان تخلف به واحدهای راهور اعتراض کند، گفت: بررسی انجام و به شخص نتیجه اعتراض اعلام می‌شود. وی افزود: اگر شخص اصرار بر بررسی اعتراض داشت، مجدد واحد رسیدگی در محل راهور تشکیل می‌شود که شامل مقام قضایی، قاضی و کارشناس راهور است. اعتراض مجدد، توسط کارشناسان راهور بررسی و در نهایت به قاضی مستقر در واحد رسیدگی ارجاع و ثبت رای نهایی شده و نتیجه به مالک اعلام می‌شود.

تمایل زوج‌های ایرانی داشتن ۳ فرزند است

وجهی به آن پرداخته شود. وی افزود: یکی از نظریه‌های مطرح شده در زمینه فرزندآوری، نظریه‌های انتخاب عقلانی است؛ خانواده‌ای که فرزنددار شدن را انتخاب می‌کند، ارزیابی می‌کند که چه مقدار هزینه باید انجام دهد؟ و چه منفعت‌هایی می‌تواند داشته باشد؟ و تولد این فرزند چقدر می‌تواند باعث تغییر شرایط شود؟ و افراد بر این اساس نسبت به فرزندآوری تصمیم می‌گیرند. معاون راهبری و هماهنگی امور استان‌های ستاد ملی جمعیت در خصوص اثرگذاری مشوق‌ها برای فرزندآوری گفت: باید در این زمینه پژوهش‌هایی انجام شود. در حال حاضر در سال چهارم اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت هستیم، باید ببینیم کدام یکی از این مشوق‌های اقتصادی، فرهنگی توانسته است موثرتر عمل کند، در این خصوص پژوهشی توسط یک موسسه علمی در حال انجام است که نتیجه آن در سطح ملی مشخص می‌شود این عوامل چقدر تأثیرگذار بوده‌اند.

نتیجه آن راهبر بهتر ببینیم، تحقیقاتی که اکنون توسط موسسات مختلف انجام می‌شود، نشان می‌دهد که میل به داشتن فرزند در بین زوج‌های ایرانی تقریباً نزدیک به ۳ فرزند است اما در واقعیت در درون خانواده آنچه که می‌خواهند نزدیک به یک و نیم فرزند است. معاون ستاد ملی جمعیت خاطر نشان کرد: موضوع افزایش جمعیت و فرزندآوری باید به لحاظ شناختی برای همه از مسئولان تا پایین‌ترین حلقه‌های مدیریتی همچنین برای همه خانواده‌ها به یک دغدغه تبدیل شود؛ این کاری است که در دبیرخانه ستاد ملی جمعیت آغاز شده، دغدغه آن در مدیران ستاد وجود دارد و می‌کشیم همه معاون راهبری و هماهنگی امور استان‌های ستاد ملی جمعیت خاطر نشان کرد: مقوله فرزندآوری و جمعیت یک موضوع چندوجهی است و در آن اقتصاد، فرهنگ و عوامل دیگر تأثیرگذار است؛ از این رو باید به صورت چند

معاون راهبری و هماهنگی امور استان‌های ستاد ملی جمعیت با بیان اینکه در بین ایرانیان ۹۸ درصد از اولویت‌های افراد را خانواده تشکیل می‌دهد، گفت: میل به داشتن فرزند در بین زوج‌های ایرانی تقریباً نزدیک به ۳ فرزند است اما در واقعیت آنچه می‌خواهند کمتر از ۲ فرزند است. مهدی المیر در گفت‌وگو با ایرنا، افزود: ارزیابی‌ها همچنان نشان می‌دهد که خانواده ارزش والایی دارد و بر اساس پیمایش‌های جهانی در مقایسه بین کشورها، خانواده در بین نهادهای دیگر اولویت دارد اما در بین ایرانیان ۹۸ درصد از اولویت‌های افراد را خانواده تشکیل می‌دهد. المیر با بیان اینکه موضوع تحکیم بنای خانواده از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، ادامه داد: از نظر اعضای جامعه خانواده رتبه یک است و خانواده همچنان سهم بسزا و ظرفیت خاص در اولویت‌ها دارد. معاون ستاد ملی جمعیت ادامه داد: نگاه خانواده محور و نگاه نسلی در این زمینه بسیار مهم است و می‌توانیم

روی خط خبر

جزئیات کشف دو لایه مخزن گازی و نفتی جدید در میدان گازی بازن

با اعلام کشف دو مخزن گازی و نفتی در میدان بازن از سوی وزیر نفت، مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با احتساب احجام جدید، این میدان را به عنوان بزرگ ترین میدان گازی خشکی ایران برشمرد. به گزارش ایسنا، سید محی الدین جعفری با اشاره به روند مطالعات انجام شده در حوزه کشف میدان بازن اظهار کرد: در سال گذشته عملیات حفاری چاه اکتشافی دوم میدان بازن را آغاز کردیم و خوشبختانه پس از اتمام عملیات حفاری و انجام آزمایش ها و بررسی های دقیق، موفق به کشف یک مخزن گازی جدید و یک مخزن نفتی با ارزش ۲۰۰ میلیون بشکه ای قابل استحصال در این میدان بازن شدیم. حجم گاز کشف شده جدید به همراه افزایش حجم اولیه در چاه دوم که در دولت چهاردهم به نتیجه رسید، نزدیک به ۱۰ هزار میلیارد فوت مکعب گاز برآورد می شود و امید می رود که با حفر چاه سوم این حجم نیز افزایش پیدا کند.

چین به ذخیره سازی نفت سرعت داد

چین در تلاش برای ذخیره سازی نفت و کاهش آسیب پذیری در برابر تحولات ژئوپلیتیکی، با سرعت زیاد در حال ساخت سایت های ذخیره سازی نفت است. به گزارش ایسنا، منابع عمومی از جمله گزارش های خبری داخلی، گزارش های دولتی و وبسایت های شرکت ها نشان می دهد شرکت های نفتی دولتی از جمله سینوپک و CNOOC حداقل ۱۶۹ میلیون بشکه در ۱۱ سایت در طول سال های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ به ظرفیت ذخیره سازی خود اضافه خواهند کرد. از این تعداد، ۳۷ میلیون بشکه ظرفیت ساخته شده است. طبق محاسبات رویترز بر اساس داده های تجاری چین، سایت های جدید پس از تکمیل، قادر به ذخیره دو هفته از واردات خالص نفت خام چین خواهند بود که حجم قابل توجهی محسوب می شود. معامله گران و شرکت های مشاوره ای می گویند انتظار دارند این ذخیره سازی که اخیراً با کاهش قیمت ها به زیر ۷۰ دلار در هر بشکه تقویت شده است، حداقل تا سه ماهه اول سال ۲۰۲۶ ادامه یابد. وابستگی شدید چین به نفت خارجی که عمدتاً توسط نفتکش ها حمل می شود، یک آسیب پذیری استراتژیک است که پکن به دنبال کاهش آن از طریق ذخیره سازی، تنوع بخشی به منابع وارداتی و حفظ تولید داخلی است.

کاهش ذخایر سدهای کشور در دو هفته ابتدایی پاییز به اندازه ۳ برابر سد کرج

نسبت به پایان تابستان که میزان پرشدگی سدهای کشور ۳۶ درصد ظرفیت مخازن سدها بود، اکنون در نیمه مهرماه، میزان پرشدگی سدهای کشور ۳۵ درصد است و این افت یک درصدی به معنای سه برابر حجم سد کرج است. به گزارش تسنیم، افت ورودی آب به سدهای کشور در سال آبی جاری (از ابتدای مهرماه تاکنون) حدود ۵۰ درصد بوده، یعنی نصف حجم آبی که در زمان مشابه سال گذشته به سدهای کشور وارد شده، در سال آبی جاری ورودی به سدها داشته ایم. همزمان با نصف شدن ورودی آب به سدها و نیاز به خروج آب از این سازه های بزرگ بتنی و خاکی، برای تأمین آب شرب، صنعت، کشاورزی و نیازهای زیست محیطی در روزهای نخستین پاییز، بیش از ۸۳۰ میلیون مترمکعب آب از سدها تخلیه شده است.

زمستان سخت در انتظار صنعت ارزآور کشور است؟

محدودیت های گازی گریبان گیر پتروشیمی ها

پتروشیمی در سال ۱۴۰۳، گفت: چیزی حدود ۹۰ تا ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز باید در اختیار واحدهای پتروشیمی قرار می گرفت اما از این مقدار نیاز تنها ۴۰ میلیون مترمکعب آن تأمین شد. این در حالی بود که سال گذشته ناترازی گاز ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون مترمکعب بود و امسال این ناترازی افزایش می یابد البته برخی بر این باورند که امسال پتروشیمی ها مشکلی در تولید نخواهند داشت حمید حسینی سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفتی در رابطه با این موضوع به خبرنگار مهر می گوید: پتروشیمی ها مشکل قطعی برق و گاز ندارند زیرا خوراک بوتولییتی دارند و در زمستان تنها متانولی ها با قطعی گاز دچار مشکل می شوند. سال گذشته پتروشیمی ها برای آنکه تعداد روز های کمتری در رکود بمانند راه گریزی پیدا کردند و مشتریان گاز خانگی شدند به صورت پایلوت در دو استان کرمانشاه و خراسان اجرا شود، به طوری که اگر مشتریان خانگی در فصل سرد سال نسبت به سال گذشته صرفه جویی داشته باشند، گاز صرفه جویی شده به قیمت خوراک پتروشیمی خریداری می شود و این پول به

گروه زیربنایی ناترازی گاز عالتی شده تا هر سال با آغاز پاییز در انتظار محدودیت های گازی برای پتروشیمی ها به عنوان ارزآورترین صنعت باشیم که عدم النفع این صنعت سال به سال بیشتر می شود. به گزارش مهر، بحران گاز چالش جدیدی نیست و هر سال با نزدیکی به فصل سرد سال بر نگرانی صاحبان صنایع و پتروشیمی ها افزوده می شود. دقیقاً همانطور که ناترازی سال روند افزایشی به خود گرفته است و آنطور که مدیر عامل شرکت ملی گاز گفته است «پیش بینی می شود ناترازی گاز امسال به ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون مترمکعب در روز برسد.» رمعی نگران کننده چرا که ۴۰۰ میلیون مترمکعب به معنای یک سوم گاز تولیدی در کشور است و احتمال آنکه سهم پتروشیمی در تعداد روز هایی که خوراکشان قطع می شود فزونی می یابد و بر اقتصاد کشور نیز تاثیر گذار است: زیر پتروشیمی ها را می توان سکان دار ارزی در کشور دانست. سهم خوراک پتروشیمی ها سال به سال کاهش پیدامی کند و بر اساس آمار و ارقام موجود در زمستان گذشته به کمتر از ۲۰ درصد رسید و به دلیل اولویت تأمین گاز و برق بخش خانگی پتروشیمی هایی که از خوراک گاز استفاده می کردند عملاً امکان تولید نداشتند احمد مهدوی ابهری دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی، عدم النفع ناشی از عدم تأمین خوراک مورد نیاز مجتمع های پتروشیمی را ۲ میلیارد دلار اعلام کرد و افزود: تأمین گاز پتروشیمی ها در سال گذشته وضعیت خوبی نداشت و همین مساله باعث کاهش صادرات ما شد. وی با اشاره به قطعی های مکرر گاز واحدهای

مدیر انرژی شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد

آغاز اجرای سراسری طرح کاهش مصرف گاز

بهبود بهره وری، کاهش مصرف بی رویه و ارتقای کیفیت خدمات گاز رسانی دنبال می شود. شرکت های کارور به عنوان حلقه واسط میان شرکت های گاز استانی و مشترکان نهایی، وظیفه دارند با بهره گیری از داده های دقیق، فناوری های نو و ابزار های مدیریتی، الگوی مصرف مشترکان را اصلاح کنند. بر پایه این برنامه، دامنه فعالیت شرکت های کارور شامل طراحی و اجرای طرح های بهینه سازی مصرف، نصب تجهیزات اندازه گیری هوشمند، توسعه خدمات گاز، بهره برداری و نگهداری از شبکه ها و تأسیسات است. نظارت بر این فعالیت ها نیز از سوی شرکت ملی گاز ایران انجام می شود تا هماهنگی ملی و رعایت استانداردهای فنی تضمین شود. داده های رسمی نشان می دهد از زمان

آغاز پایلوت طرح کارور در یزد تاکنون، حدود ۹۲ میلیون مترمکعب گاز طبیعی صرفه جویی شده است. در همین استان، اجرای طرح هوشمند مصرف انرژی (مهمان) منجر به انتقال بیش از یک میلیون مترمکعب گاز صرفه جویی شده از بخش غیرمولد به صنایع شده است؛ دستاوردی که از اثر گذاری رویکرد فناورانه در بهینه سازی مصرف حکایت دارد. در قالب این طرح، مصرف کنندگان از خدمات نوین و فناوری های بهبود یافته بهره مند می شوند؛ از جمله کاهش هزینه های انرژی، دسترسی آسان تر به خدمات و افزایش ایمنی و استاندارد مصرف. به گفته مدیران شرکت ملی گاز، این تغییرات به ارتقای رضایت مشتریان و افزایش کیفیت خدمات منجر خواهد شد. یکی از ابزار های کلیدی در اجرای

بهبود بهره وری، کاهش مصرف بی رویه و ارتقای کیفیت خدمات گاز رسانی دنبال می شود. شرکت های کارور به عنوان حلقه واسط میان شرکت های گاز استانی و مشترکان نهایی، وظیفه دارند با بهره گیری از داده های دقیق، فناوری های نو و ابزار های مدیریتی، الگوی مصرف مشترکان را اصلاح کنند. بر پایه این برنامه، دامنه فعالیت شرکت های کارور شامل طراحی و اجرای طرح های بهینه سازی مصرف، نصب تجهیزات اندازه گیری هوشمند، توسعه خدمات گاز، بهره برداری و نگهداری از شبکه ها و تأسیسات است. نظارت بر این فعالیت ها نیز از سوی شرکت ملی گاز ایران انجام می شود تا هماهنگی ملی و رعایت استانداردهای فنی تضمین شود. داده های رسمی نشان می دهد از زمان

یادداشت

مهار تورم مقدم بر حذف صفرهای پول ملی

■ بهنام علیخانی، کارشناس اقتصادی

در طول سال‌های اخیر موضوع حذف چهار صفر از پول ملی ایران در میان سیاست‌گذاران و کارشناسان اقتصادی به بحثی داغ تبدیل شده بود. سرانجام این طرح چند روز قبل به تصویب نمایندگان مجلس رسید. این ایده که در ظاهر ممکن است راهکاری ساده و کم‌هزینه برای مقابله با پیچیدگی‌های ناشی از تورم مزمن به نظر برسد، اما در عمق خود به یکی از چالش‌های اساسی اقتصاد ایران گره خورده است؛ لذا، این سوال مطرح می‌شود که آیا این اقدام می‌تواند نشانه‌ای از تحولی بنیادی و ترمیم ساختار شکننده اقتصادی باشد، یا صرفاً یک اقدام نمادین و نمایشی که تأثیری بر مشکلات اساسی نخواهد گذاشت؟ برای پاسخ به این سؤال باید ابتدا به پیشینه و ماهیت سیاست حذف صفرها پرداخت و سپس ضمن بررسی تجارب کشورهای مختلف، اثرات اقتصادی و روانی این اقدام را در بستر اقتصاد ایران واکاوی کرد. در بسیاری از کشورهایی که سال‌ها با تورم بالا و ناپایداری اقتصادی دست‌وپنجه نرم کرده‌اند، حذف صفر از پول ملی به عنوان ابزاری برای بازآرایی نظام پولی مطرح شده است. این سیاست ابتدا ممکن است تنها به عنوان اقدامی تکنیکی و حسابداری به نظر برسد؛ تغییر واحد پول از میلیون‌ها یا میلیارد‌ها ریال به ارقام ساده‌تر و خواناتر، اما واقعیت این است که این تغییر، فارغ از ابعاد نمادین آن، در صورتی موفق است که در چارچوب یک بسته سیاستی منسجم و اصلاحات اقتصادی عمیق تر به اجرا درآید. تجارب جهانی این امر را به خوبی نشان می‌دهد. در ترکیه، برای مثال، حذف شش صفر از پول ملی در سال ۲۰۰۵ صرفاً بخشی از یک برنامه جامع بود که شامل اصلاحات بانکی، تثبیت نرخ تورم، و بهبود مدیریت مالی دولت بود. این کشور توانست پس از سال‌ها تورم بالا، با اجرای سیاست‌های پولی صحیح، اعتماد مردم را نسبت به پول ملی بازگرداند و به ثبات نسبی دست یابد. در نتیجه، تغییر واحد پول نه تنها صرفاً نمادی بود بلکه بخشی از فرآیند عمیق اصلاحات اقتصادی به حساب می‌آمد. اما تجربه کشورهای دیگری همچون زیمبابوه و ونزوئلا نمونه‌های هشداردهنده‌ای است که نشان می‌دهد حذف صفر بدون اصلاحات اساسی، می‌تواند نتیجه‌ای جز افزایش بی‌اعتمادی، افزایش تورم و دلاریزه شدن اقتصاد نداشته باشد. این کشورها با حذف مکرر صفرها از پول ملی خود تلاش کردند تورم را کنترل کنند، اما بدون مهار ریشه‌ای تورم، تغییر واحد پول صرفاً نمایشی بود که به شکست انجامید. بنابراین، حذف صفرها به خودی خود یک راهکار جادویی برای مهار تورم یا بهبود وضعیت اقتصادی نیست. بلکه این اقدام می‌تواند نشانه‌ای از آغاز دوره‌ای جدید از نظم مالی و انضباط پولی باشد، یا برعکس، تنها یک آرایش ظاهری که مشکلات بنیادین را مخفی می‌کند. از بعد عملی و روزمره، حذف صفرها می‌تواند کمک کند تا کارکردهای حسابداری، بانکی و تجاری ساده‌تر شود. هنگامی که اعداد پولی به شدت بزرگ شده‌اند، گزارش‌ها و محاسبات مالی پیچیده و مستعد خطای می‌شوند. این موضوع در بخش‌های دولتی، بانکی و کسب‌وکارهای کوچک به شدت محسوس است. بنابراین، کاهش تعداد صفرهای روی اسکناس‌ها و سیستم‌های مالی، می‌تواند به معنای تسهیل مبادلات و افزایش بهره‌وری عملیاتی باشد. اما باید توجه داشت که هزینه‌های اجرای این سیاست نیز قابل توجه است. چاپ اسکناس‌ها و ضرب‌سکه‌های جدید، به‌روزرسانی سامانه‌های نرم‌افزاری، تغییر تابلوهای قیمت‌گذاری در بازارها و آموزش کارکنان از جمله هزینه‌هایی است که دولت و بخش خصوصی باید تحمل کنند.

گروه اقتصاد کلان - مرجان کمیلی: چند ماه قبل، احسان چیت‌ساز معاون برنامه ریزی اقتصاد دیجیتال وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در گفتگویی اعلام کرد که سهم اقتصاد دیجیتال در اقتصاد ایران عددی نزدیک به ۵ درصد است؛ اکنون با گذشت چند ماه از این اظهار نظر، گفته‌های جدید فعالان این حوزه نشان از عدم تغییر این مقدار سهم دارد. به گزارش «نقش جهان»، جهان امروز با شتابی بی‌سابقه در مسیر دیجیتالی شدن پیش می‌رود. آنچه زمانی به عنوان امکاناتی در جملاتی و فرعی شناخته می‌شد، امروز به ضرورت‌های بنیادی هر ساختار اقتصادی، اجتماعی و حکمرانی بدل شده است. در این میان، «اقتصاد دیجیتال» نه یک انتخاب بلکه یک الزام است؛ راهی برای نجات اقتصادهای سنتی از بن‌بست رکود، بیکاری، کاهش بهره‌وری و ناتوانی در پاسخ به نیازهای نسل‌های آینده. با این حال، ایران هنوز در آستانه ورود واقعی به این عرصه قرار دارد. اظهار نظر چند ماه قبل معاون وزیر ارتباطات نشان می‌دهد که سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی کشور، به‌زحمت به ۵ درصد می‌رسد. این عدد در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته و حتی برخی کشورهای در حال توسعه، نه تنها کم است، بلکه هشدار دهنده است. این سهم ۵ درصدی را نمی‌توان تنها یک داده آماری بی‌اهمیت دانست. در واری این عدد، تصویری از یک شکاف عمیق نهفته است؛ شکافی میان آنچه هست و آنچه باید باشد. شکافی میان توان بالقوه‌ای که اقتصاد ایران در عرصه دیجیتال دارد و واقعیتی که امروز با آن مواجهیم، برای درک اهمیت

عدد ۵ درصد، ابتدا باید بدانیم اقتصاد دیجیتال دقیقاً به چه معناست. این مفهوم به مجموعه‌ای از فعالیت‌های اقتصادی گفته می‌شود که بر پایه فناوری‌های دیجیتال و اطلاعاتی بنا شده‌اند؛ فعالیت‌هایی که یا خود ذاتاً دیجیتال‌اند، مانند طراحی نرم‌افزار، خدمات اینترنتی، هوش مصنوعی، داده‌کاوی، تجارت الکترونیک، یا اینکه تحت تأثیر عمیق فناوری‌های دیجیتال دچار تحول شده‌اند، مانند حمل‌ونقل، کشاورزی، آموزش و حتی پزشکی. اقتصاد دیجیتال فراتر از صرفاً یک «بخش اقتصادی» است. این نوع از اقتصاد می‌تواند به رشد بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها، ایجاد شفافیت در مبادلات، گسترش اشتغال در سطوح نوآورانه، و مهم‌تر از همه، افزایش تاب‌آوری اقتصادی کشور در برابر بحران‌ها کمک کند. در بسیاری از کشورهای دنیا، سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی (GDP) به بالای ۱۵،۱۰٪، حتی ۳۰ درصد رسیده است. چین با حدود ۴۰ درصد، آمریکا با بیش از ۳۰ درصد و هند با حدود ۲۰ درصد، نمونه‌هایی از کشورهایی هستند که دیجیتال را در قلب اقتصاد خود جای

داده‌اند. در مقابل، ایران با جمعیتی جوان، زیرساخت‌های نسبی در حوزه فناوری اطلاعات، و رشد روزافزون کاربران اینترنت، هنوز نتوانسته سهمی در خور از اقتصاد دیجیتال برای خود ایجاد کند. این وضعیت، زنگ خطری است که اگر جدی گرفته نشود، کشور را در مسیر توسعه‌ای ناهمگون و ناپایدار قرار خواهد داد. وقتی گفته می‌شود سهم اقتصاد دیجیتال در ایران تنها ۵ درصد است، باید در نظر داشت که این عدد اغلب به بخش «هسته‌ای» اقتصاد دیجیتال اشاره دارد؛ یعنی فعالیت‌هایی که به صورت مستقیم با فناوری اطلاعات و ارتباطات در ارتباط‌اند. این شامل خدمات مخابراتی، تولید نرم‌افزار، فروش سخت‌افزار و پلتفرم‌های دیجیتال می‌شود. در برخی کشورها، علاوه بر این هسته مرکزی، بخش‌های اثرپذیرفته از دیجیتال نیز به عنوان بخش توسعه‌یافته اقتصاد دیجیتال در نظر گرفته می‌شوند. در این صورت، سهم واقعی می‌تواند به مراتب بیشتر باشد. اما در ایران، حتی اگر این «بخش‌های توسعه‌یافته» را نیز در محاسبه وارد کنیم، عدد نهایی تفاوت معناداری نخواهد داشت. طبق

دلایل عقب‌ماندگی اقتصاد دیجیتال

برآوردهایی که توسط مرکز ملی فضای مجازی، وزارت ارتباطات و برخی نهادهای پژوهشی منتشر شده، حتی در خوش‌بینانه‌ترین سناریو، سهم کلی اقتصاد دیجیتال از GDP ایران از ۷ درصد فراتر نمی‌رود. این در حالی است که طبق سند برنامه توسعه هفتم، هدف گذاری شده تا این سهم به حداقل ۱۰ درصد برسد. اما آیا رسیدن به این عدد ممکن است؟ برای پاسخ به این سؤال، باید ابتدا ریشه‌های عقب‌ماندگی را بررسی کرد. عوامل متعددی باعث شده‌اند تا اقتصاد دیجیتال در ایران، علی‌رغم ظرفیت‌های فراوان، در حاشیه باقی بماند. این عوامل را نه به صورت فهرستی، بلکه در قالب یک روایت علت‌مند و تحلیلی می‌توان چنین تشریح کرد. نخستین و بنیادی‌ترین مسأله، زیرساخت‌های فنی است. برای اینکه فعالیت اقتصادی دیجیتال شکوفا شود، باید بستر ارتباطی پایدار، پرسرعت و ارزان در اختیار فعالان قرار گیرد. این در حالی است که ایران هنوز با چالش‌هایی در پوشش سراسری اینترنت، به‌ویژه در مناطق محروم، روبه‌روست. اینترنت در ایران نه تنها از لحاظ سرعت، بلکه از نظر کیفیت خدمات، ثبات اتصال، و حتی هزینه‌ها، فاصله معناداری با استانداردهای جهانی دارد. محدودیت‌های دسترسی، فیلترینگ گسترده و اختلال‌های ناشی از ملاحظات سیاسی نیز به این مشکلات دامن زده‌اند. از سوی دیگر، بخش خصوصی که موتور محرکه اصلی اقتصاد دیجیتال در جهان محسوب می‌شود، در ایران با موانع زیادی مواجه است.

زنگنه: بدون اصلاح نظام معافیت‌ها، کسری بودجه پابرجا می‌ماند

زنگنه در ادامه به تأکید بر اینکه برنامه هفتم یک بسته کامل و منسجم است، خاطر نشان کرد: نباید نگاه مقطعی به آن داشت؛ رشد اقتصادی بدون اجرای سایر فصول برنامه ممکن نیست. وی به عنوان نمونه به وضعیت صندوق‌های مدیریت این صندوق‌ها (سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی، بازنشتی کشور و صندوق‌های بخشی دیگر) از دولت گرفته و به مدیران صالح و کارآمد واگذار شود، نه تنها زبان‌های فعلی جبران می‌شود، بلکه این صندوق‌ها می‌تواند سالانه بین ۶۰۰ تا ۸۰۰ هزار میلیارد از روی دوش دولت برداشته، در نتیجه منابع ازاد شده از سوی دولت در حوزه‌های زیرساختی، صنعتی و کشاورزی سرمایه‌گذاری گردد.

کارگروه نظارت هستند. رئیس کمیته نظارت بر برنامه هفتم در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع اشتغال و تأمین مالی در برنامه هفتم توسعه اشاره کرد و گفت: برخی معتقدند ایجاد سالانه یک میلیون شغل امکان‌پذیر نیست، اما برنامه هفتم توسعه باید فراتر از ظرفیت عادی کشور حرکت کند. او توضیح داد: حتی بدون برنامه خاص، سالانه حدود ۳۰۰ هزار شغل به صورت طبیعی ایجاد می‌شود، اما هدف برنامه باید دستیابی به سطحی بالاتر باشد. وی افزود: در زمینه تأمین مالی نیز دولت موظف است از ابزارهایی مانند مولدسازی دارایی‌ها و جلب مشارکت بخش خصوصی بهره‌گیرد تا اهداف برنامه تحقق یابد. اجرای این احکام به رفع کسری بودجه سنواتی دولت نیز کمک جدی خواهد کرد.

ندارند. مهم‌ترین احکام غیر قابل اجرا، شامل اهداف کلیدی برنامه نظیر رشد ۸ درصدی اقتصاد، ارتقای بهره‌وری و ایجاد یک میلیون شغل در سال است. وی افزود: در پی بررسی این گزارش، تعدادی که در برنامه هدف گذاری شده بودند، اصلاح شده و احکام اولیه مورد اشاره از سوی دولت غیر قابل اجرا اعلام شده‌اند. زنگنه درباره دلایل اصلی عدم اجرای احکام برنامه گفت: دستگاه‌های اجرایی چهار عامل اصلی را برای این مسئله بر شمرده‌اند؛ نخست کمبود منابع مالی، دوم نبود قابلیت‌های عملیاتی و اجرایی، سوم فقدان پیش‌شرط‌ها و اقتضائات لازم، و در نهایت عدم هماهنگی میان نهادهای مسئول. به گفته وی، در حال حاضر مواد مرتبط با این احکام در حال بررسی دقیق در

گروه اقتصاد کلان: محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه و رئیس کارگروه نظارت بر برنامه هفتم توسعه در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، با اشاره به روند اجرای این برنامه اظهار داشت: دستگاه‌های اجرایی مکلف هستند تا عملکرد یک سال گذشته خود را در شهر یورماه هر سال گزارش دهند. در تازه‌ترین گزارش ارائه شده به مجلس، مجلدی تحت عنوان «احکام غیر قابل اجرا» به مراجع نظارتی تقدیم شده که نگرانی‌هایی در خصوص تحقق اهداف کلان مندرج در برنامه توسعه کشور ایجاد کرده است. به گفته رئیس کارگروه نظارت بر برنامه هفتم توسعه، در این گزارش از سوی دولت حدود ۱۳۷ شاخص و حکم قانونی و کمی شناسایی شده که قابلیت اجرا

روی خط خبر

افزایش ۳.۲ درصدی تولید فولاد در نیمه نخست ۱۴۰۴

تولید فولاد ایران در نیمه نخست امسال با افزایش ۳.۲ درصدی به مرز ۱۵ میلیون تن رسید. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، آمار تولید زنجیره آهن و فولاد کشور در شش ماهه اول سال ۱۴۰۴ را منتشر کرد. بر این اساس افزایش ۳.۲ درصدی تولید فولاد کشور در ۶ ماهه امسال در حالی به ثبت رسیده که در گزارشات ۳ ماهه، این شاخص ۴.۸ درصد افت داشته است. با توجه به تشدید محدودیت های فولادسازان در دریافت برق از شبکه در سال جاری، به نظر می رسد این اتفاق ناشی از برنامه ریزی بهتر واحدهای فولادی برای تامین برق مورد نیاز خود در تابستان از طریق خرید برق سبز و آزاد و نیروگاه های خود تامین ارزیابی می شود چرا که فولادسازان انتظار محدودیت های شدید برقی در سال جاری را داشته اند اما محدودیت های ۹۰ درصدی اردیبهشت و خردادماه آنان را غافلگیر کرد. در بین محصولات زنجیره فولاد، میلگرد و کنسانتره سنگ آهن بیشترین رشد تولید را داشته که به دلیل مصرف برق کمتر این حلقه ها بوده است. البته جهش صادراتی کنسانتره سنگ آهن نیز در رشد تولید آن اثر گذار بوده است.

مصوبات جدید کار گروه بازگشت ارز حاصل از صادرات

با عنایت به مکاتبه معاونت ارزی بانک مرکزی در خصوص ابلاغ مصوبات سی و چهارمین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات، اهم تصمیمات این کارگروه منتشر شد. مصوبات سی و چهارمین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات، تصمیمات بیست و پنجمین جلسه این کارگروه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۴ به شرح زیر اصلاح شد: در مواردی که ارز حاصل از صادرات فروخته شده به صرافی (اسکناس/حواله) در سامانه نظارت ارز (سنا) به دلایلی از قبیل ثبت اشتباه یاد سرفصل «سایر» ثبت شده باشد، پس از ارائه مستندات و مدارک مربوطه (گواهی فروش ارز به صرافی معتبر، دارا بودن تعهد ارزی قبل از فروش ارز) به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قابل تغییر به سرفصل «از محل صادرات» خواهد بود.

نخستین خودروهای هیبریدی در سال آینده تولید می شود

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با بیان اینکه نخستین خودروهای هیبریدی با مصرف کمتر از ۵ لیتر در سال آینده تولید می شوند، گفت: این شرکت می تواند در دو سال آینده تولید خودروهای هیبریدی را به بیش از ۲۰۰ هزار دستگاه برساند و موتور و گیربکس این خودروها را در داخل کشور نهایی کند. عادل پیرمحمدی دیروز سه شنبه در چهارمین کارگاه پوشش های خودرویی که در دانشگاه امیرکبیر برگزار شد، با تأکید بر سرمایه گذاری بر توسعه قطعات الکترونیکی داخلی اظهار داشت: صنعت الکترونیک و قطعات الکترونیکی اهمیت ویژه ای دارد، اما تاکنون کارهای قابل توجهی در داخل انجام نشده است. وی ادامه داد: در حوزه خودرو، کشتی سازی و لوازم خانگی نیاز است که روی توسعه قطعات الکترونیکی داخلی سرمایه گذاری شود ضمن اینکه این امر منجر می شود تا مصرف سوخت خودروها کاهش یابد و خودروهای با مصرف سوخت زیر ۵ لیتر تولید شوند، که این هدف در آینده نزدیک محقق خواهد شد.

استانداردهای ملی صنعت خودرو و اصلاح شد

ارتقای ایمنی خودروهای داخلی کلید خورد

مهم ترین دغدغه های تولیدکنندگان است. خودروسازان و قطعه سازان برای تطبیق با این الزامات نیاز به سرمایه گذاری در تجهیزات، آموزش نیروی انسانی و تحقیق و توسعه دارند. برخی شرکت ها ممکن است به دلیل عدم آمادگی، با کاهش تولید یا توقف موقت مواجه شوند. نبود شفافیت در جزئیات استانداردهای جایگزین نیز می تواند موجب سردرگمی در صنعت شود، به ویژه اگر جدول زمانی اجرای آن مشخص نباشد. برخی فعالان صنعت ممکن است در برابر تغییرات مقاومت نشان دهند، به ویژه اگر استانداردهای جدید منجر به حذف محصولات قدیمی یا افزایش هزینه ها شود. همچنین، اجرای موفق استانداردها نیازمند نظارت دقیق، بازرسی های منظم و برخورد با متخلفان است که در صورت ضعف در این حوزه، اهداف اصلاحات محقق نخواهد شد. یکی از حوزه هایی که به شدت تحت تأثیر اصلاح استانداردها قرار می گیرد، بازار قطعات یدکی و وارداتی است. بر اساس گزارش ها، سازمان ملی استاندارد ایران بر تخصصی شدن واردات و کنترل کیفی دقیق تر تأکید کرده است. این رویکرد می تواند از ورود قطعات بی کیفیت و تقلبی جلوگیری کند، رقابت سالم تری میان تولیدکنندگان داخلی و خارجی ایجاد کند و موجب افزایش قیمت برخی قطعات در کوتاه مدت شود. واردکنندگان موظف خواهند بود مدارک فنی، گواهی های کیفیت و تطابق با استانداردهای جدید را ارائه دهند. این موضوع می تواند به ارتقاء خدمات پس از فروش، افزایش طول عمر خودروها و رضایت بیشتر مشتریان منجر شود. همچنین، تولیدکنندگان داخلی قطعات نیز با رعایت استانداردهای جدید، فرصت بیشتری برای حضور در بازارهای جهانی خواهند داشت.

خودرو دارای مزایای متعددی است که می توان به افزایش ایمنی خودروها، کاهش آلایندگی، ارتقاء کیفیت تولید داخلی، افزایش صادرات و حمایت از مصرف کننده اشاره کرد. با به روز رسانی استانداردهای ایمنی، احتمال بروز حوادث کاهش یافته و جان سر نشینان بهتر محافظت می شود. الزامات جدید شامل تست های تصادف، مقاومت بدنه، عملکرد ترمز و سیستم های هشدار دهنده خواهد بود. همچنین، استانداردهای جدید می توانند تولید خودروهای پاک تر را تسهیل کرده و به کاهش آلودگی هوا، به ویژه در کلان شهرها کمک کنند. الزام به رعایت استانداردهای سخت گیرانه تر، خودروسازان را به بهبود فرآیندهای تولید، کنترل کیفیت و استفاده از فناوری های نوین سوق می دهد. هماهنگی با استانداردهای بین المللی نیز امکان صادرات خودرو و قطعات ایرانی به بازارهای جهانی را فراهم می سازد و برندهای داخلی را رقابت پذیرتر می کند. در نهایت، با تضمین کیفیت و ایمنی، اعتماد عمومی به محصولات داخلی افزایش یافته و رضایت مشتریان بیشتر خواهد شد. با وجود مزایای فراوان، اصلاح استانداردها ممکن است با چالش هایی نیز همراه باشد. هزینه های بالای تطبیق با استانداردهای جدید، یکی از

نوین مانند سیستم های کمک راننده، ترمز های هوشمند، پیشراندهای هیبریدی و الکتریکی، نیاز به باز تعریف معیارهای فنی و ایمنی را اجتناب ناپذیر کرده بود. در چنین شرایطی، کمیته ملی خودرو و نیرومحرکه با برگزاری اجلاسیه ۱۱۸، گام مهمی در مسیر اصلاح و به روز رسانی این استانداردها برداشت. بر اساس اعلام رسمی سازمان ملی استاندارد، در اجلاسیه اخیر تعدادی از استانداردهای ملی ابطال و برخی دیگر با استانداردهای جدید جایگزین شدند. هر چند فهرست کامل این استانداردها هنوز منتشر نشده، اما طبق اطلاعات اولیه، محورهای اصلی اصلاحات شامل به روز رسانی الزامات ایمنی خودروهای سواری و تجاری، اصلاح استانداردهای آلایندگی و مصرف سوخت مطابق با استانداردهای یورو ۵ و ۶، ارتقاء معیارهای کیفی قطعات یدکی به ویژه قطعات وارداتی، تدوین الزامات جدید برای خودروهای برقی و هیبریدی، و هماهنگی بیشتر با استانداردهای بین المللی مانند ECE، ISO و SAE است. این اصلاحات می تواند زمینه ساز تحول در طراحی، تولید، واردات و حتی خدمات پس از فروش خودروها در کشور باشد و صنعت خودرو ایران را به سمت هم راستایی با معیارهای جهانی سوق دهد. اصلاح استانداردهای ملی صنعت

در تاریخ ۸ مهر ۱۴۰۴، اجلاسیه شماره ۱۱۸ کمیته ملی خودرو و نیرومحرکه برگزار شد و طی آن، سازمان ملی استاندارد ایران اقدام به ابطال و جایگزینی تعدادی از استانداردهای ملی صنعت خودرو کرد. این تصمیم که بازتاب گسترده ای در رسانه ها داشت، نقطه عطفی در مسیر ارتقاء کیفیت، ایمنی و فناوری در صنعت خودرو سازی کشور محسوب می شود. اصلاح استانداردها نه تنها بر تولیدکنندگان خودرو و قطعات، بلکه بر مصرف کنندگان، واردکنندگان، نهادهای نظارتی و حتی محیط زیست تأثیرگذار خواهد بود. به گزارش «نقش جهان»، اصلاح استانداردهای ملی صنعت خودرو در اجلاسیه ۱۱۸ کمیته ملی خودرو و نیرومحرکه، گامی مهم در مسیر تحول این صنعت است. هر چند چالش هایی در مسیر اجرا وجود دارد، اما با مدیریت صحیح، حمایت نهادهای دولتی، همکاری بخش خصوصی و نظارت مؤثر، این اصلاحات می توانند زمینه ساز ارتقاء کیفیت، ایمنی و رقابت پذیری صنعت خودرو ایران باشند. این حرکت نه تنها به نفع تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، بلکه به نفع اقتصاد ملی و محیط زیست خواهد بود. استانداردهای ملی صنعت خودرو در ایران طی سال های گذشته با هدف تضمین کیفیت، ایمنی و سازگاری با محیط زیست تدوین شده بودند. اما با توجه به تحولات سریع در فناوری های خودرویی، تغییرات در الزامات بین المللی، رشد تقاضای بازار و افزایش رقابت جهانی، ضرورت بازنگری در این استانداردها بیش از پیش احساس می شد. بسیاری از استانداردهای موجود، سال ها بدون تغییر باقی مانده بودند و دیگر پاسخگوی نیازهای روز نبودند. از سوی دیگر، ورود خودروهای جدید با فناوری های

برنامه دولت برای بازطراحی ساختارهای تولید صنعتی و تمرکز بر صنایع با فناوری بالا

حرکت مثبت دولت برای ارتقای صنایع

در جهان عنوان شده است: به گونه ای که محصولات صنعتی کشور در مقایسه با رقبای استانداردهای جهانی فاصله دارند. از سوی دیگر، سهم تولید صنعتی ایران در تجارت و ارزش افزوده جهانی بسیار محدود است؛ موضوعی که بیانگر ضعف ساختاری در اتصال مؤثر ایران به زنجیره های ارزش جهانی و فقدان حضور در بازارهای رقابتی محسوب می شود. با نگاهی دقیق تر، آسیب های تولید صنعتی کشور در چهار سطح محیطی، کلان، بخشی و بنگاهی قابل شناسایی است. در سطح محیطی، عواملی نظیر تحریم ها و محدودیت های بین المللی، وابستگی به صادرات نفت و شوک های ارزی ناشی از آن، نوسانات سیاسی و بی ثباتی در روابط خارجی و نیز محدودیت های انتقال فناوری و سرمایه از مهم ترین موانع هستند.

سند، تضعیف توان تولید و صادرات صنعتی کشور به عنوان یکی از آسیب های جدی مطرح شده است. به استناد یافته های موجود، این مسئله از دو عامل کلیدی ناشی می شود: نخست، پایین بودن سرانه ارزش افزوده صنعتی که نشان دهنده فاصله معنادار ایران با کشورهای در حال توسعه مشابه است؛ و دوم، پایین بودن سرانه صادرات صنعتی که بیانگر ضعف در حضور مؤثر ایران در بازارهای بین المللی است. بخش دوم آسیب شناسی به حوزه فناوری و کیفیت محصولات صنعتی مربوط می شود. بر اساس گزارش راهبرد ملی پیشرفت صنعتی، کاهش شدت صنعتی شدن در کشور سبب شده است نرخ رشد صنعت و عمق فناوری آن به سطح مطلوب نرسد. همچنین کیفیت پایین صادرات صنعتی از دیگر موانع اصلی ارتقای جایگاه صنعتی ایران

گروه صنعت و تجارت: تولید صنعتی و تمرکز بر صنایع با فناوری بالا تولید صنعتی و تمرکز بر صنایع با فناوری بالا تولید صنعتی ایران با مجموعه ای از چالش های چندوجهی مواجه است. دولت با طراحی ساختار تولید صنعتی و تمرکز بر صنایع با فناوری بالا را به عنوان گام جدید در مسیر ارتقای بهره وری و رقابت پذیری در دستور کار قرار داده است. به گزارش «نقش جهان»، بر اساس سند «راهبرد ملی پیشرفت صنعتی» که اخیراً به تصویب هیئت دولت رسیده است، تولید صنعتی ایران با مجموعه ای از چالش های چندوجهی مواجه است که در سه حوزه اصلی قابل دسته بندی است. بررسی های این سند نشان می دهد پیامد این وضعیت، توسعه ای نامتوازن، سطح پایین رقابت پذیری و نفوذ محدود صنعتی در اقتصاد جهانی بوده است. در این

www.naghshejahannews.ir

نقش جهان

هفته نامه فرهنگی - اقتصادی - سیاسی

■ شنبه ۱۹ مهر ماه ۱۴۰۴ ■ سال پنجم

■ ۱۸ ربیع الثانی ۱۴۴۷ ■ ۱۱ اکتبر ۲۰۲۵ ■ شماره ۳۷۶

مدیر مسئول و صاحب امتیاز: فریدون حلیمی

سردبیر: مرجان کمیلی

مدیر هنری: مهدی صالحی طاهری ■ رئیس شورای سیاست گذاری: دکتر پیمان حبیبی

naghshejahannews @naghshejahannews

آدرس: تهران - خیابان دماوند، ایستگاه ابوریحان، پ ۴۰۶، ط ۲ چاپ گل آذین سازمان آگهی نقش جهان: ۰۹۱۲۱۰۱۶۸۶۶ - ۷۷۷۵۱۵۶۶ - ۲۱

روز پس از آغاز اجرای اسنپ‌بک، ابعاد واقعی تحریم‌ها روشن تر شد

جنگ تبلیغاتی بزرگ برای تحریم‌های بی‌اثر

مواد اولیه و وارداتی مورد نیاز این صنعت اثر گذار خواهد بود و ممکن است در بازارهای صادراتی نیز مشتریان محصولات ایران با دست بالا وارد مذاکره شوند و قیمت تعیین کنند. آخرین آمارها از صادرات زنجیره آهن و فولاد کشور نیز نشان از رشد ۱۷ درصدی حجم صادرات آن در پنج ماهه نخست امسال بوده و در عین حال ارزش آن نیز با رشد ۱۰ درصدی به مرز ۳ میلیارد دلار رسیده است. نگاهی به آمارهای گمرک درباره مقصد صادراتی فولاد ایران نشان می‌دهد که کشورهای همسایه و آسیایی و بعضاً آفریقایی در صدر صادرات این محصولات قرار دارند و کشورهای اروپایی در انتهای جدول جای گرفته اند. خبر دیگری که در روزهای اخیر مطرح شد، بحث توقیف حساب‌های بانک مرکزی ایران در کشورهای اروپایی به بهانه تحریم‌ها بود که واکنش محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی ایران را به دنبال داشت که اعلام کرد: به دروغ اعلام می‌کنند سپرده‌های ایران در اتحادیه اروپا بلوکه شد؛ ما اصلاً آنجا سپرده نداریم که بخواهد توقیف شود. آنها با این اخبار به دنبال اثر گذاری منفی روی نرخ ارز هستند.

■ واقعیت تجارت ایران با اروپا چیست؟

واقعیت این است که پس از خروج آمریکا از برجام و تبعیت شرکت‌های اروپایی از این اقدام، سطح روابط اقتصادی و تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا از سال ۱۳۹۷ تاکنون به حداقل ممکن رسیده است و حتی مرادوات بانکی نیز در این تجارت اندک، چشمگیر نیست که اروپایی‌ها بخواهند آن را مستمسکی برای دست اندازی به اموال و دارایی‌های ملت ایران کنند. نگاهی با آمارهای گمرک در نیمه نخست امسال از ثبت عدد ۵۴ میلیارد و ۳۱۱ میلیون دلاری تجارت ایران حکایت دارد که چهار میلیارد دلار کمتر از مدت مشابه سال گذشته

گروه صنعت و تجارت: ۱۰ روز از آغاز اجرای مکانیسم پست گشت می‌گذرد؛ در این روزها در کنار کنش‌ها و واکنش‌های سیاستمداران، شاهد هجمه اخباری درباره اعمال تحریم‌های جدید علیه بخش‌هایی از اقتصاد ایران هستیم، اخباری که بیش از هر چیز در پازل جنگ روانی معنا می‌یابد. به گزارش «نقش جهان»، اتحادیه اروپا، به دنبال اجرای سازوکار پس‌گشت (اسنپ‌بک) از روز دوشنبه (۷ مهر ماه ۱۴۰۴) با صدور بیانیه‌ای، بازگشت تحریم‌های این اتحادیه علیه ایران را اعلام کرد. در بیانیه اتحادیه اروپا آمده است: «اقدامات بازرگانی اعمال شده امروز شامل تحریم‌هایی است که از سال ۲۰۰۶ با قطعنامه‌های متوالی شورای امنیت سازمان ملل متحد تصویب و به‌طور خودکار وارد قوانین اتحادیه اروپا شده بودند و همچنین شامل اقدامات مستقل اتحادیه اروپا می‌شود». در این رابطه در روزهای گذشته منابع غربی اخبار جدیدی از اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران از سوی اتحادیه اروپا خبر دادند در حالی که بررسی‌های خبرنگار ایرنا نشان می‌دهد خبرهای اینچنینی بیش از آنکه اثر اقتصادی داشته باشد، ریشه در جنگ روانی طرف مقابل دارد تا افکار عمومی ایران را تحت تاثیر خود قرار دهد.

■ فولادی که صادر نمی‌شود اما تحریم می‌شود!

یکی از خبرهایی که در ۱۰ روز اخیر مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفت، تحریم واردات فولاد از ایران از سوی اتحادیه اروپا بود که به نقل از وادیم کولیسینچنکو، سخنگوی آن اعلام شد که این محدودیت‌ها شامل صادرات، واردات و معاملات مالی می‌شود. اگرچه آمار اتحادیه اروپا از واردات ۲۲۶ هزار تن اسلب از ایران به این اتحادیه در ماه ژوئیه امسال خبر داده اما در سال قبل از آن هیچ صادراتی از ایران از انواع محصولات فلزی صورت نگرفته بود. حتی به فرض صحت آمار اسلب صادراتی از ایران به مقصد کشورهای عضو اتحادیه اروپا باید دانست که میزان آن در مقابل صادرات چند میلیون تنی فولاد ایران عددی نیست زیرا بر اساس آخرین آمار تولید فولاد ایران حتی با وجود محدودیت‌های ناشی از ناترازی انرژی سالانه بالغ بر ۳۰ میلیون تن است.

■ صادرات فولاد به اروپا نداشتیم

وحید یعقوبی معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد در این باره به خبرنگار اقتصادی ایرنا می‌گوید: اگر چه در اواسط دهه ۹۰ صادرات ورق فولادی به اروپا انجام می‌شد اما اکنون صادرات محصولات فولادی و فلزی به کشورهای عضو اتحادیه اروپا نداریم. وی درباره تاثیر مکانیسم ماشه بر صنعت فولاد بر این باور است که اگر چه این تحریم‌ها پیش از این نیز وجود داشته اما بر تامین

میلیون متقاضی برای ۷۳ هزار خودرو در تازه‌ترین طرح فروش ایران خودرو

قرعه‌کشی یارقات بر سر رانت؟

شدید رقابت گردید. کارشناسان معتقدند حذف این الزام، زمینه ورود واسطه‌ها و دلالان را بیش از پیش فراهم کرده و موجب شده متقاضیان واقعی در میان سیل ثبت‌نام‌کنندگان گم شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد تعداد ثبت‌نام‌کنندگان بیش از ۷۰ برابر ظرفیت عرضه‌شده بوده است؛ موضوعی که به گفته کارشناسان بازار خودرو، به هیچ‌وجه نمی‌تواند تنها حاصل تقاضای مصرف‌کنندگان واقعی باشد. آنان بر این باورند که با توجه به اختلاف چشمگیر قیمت کارخانه و بازار آزاد، بخش قابل توجهی از ثبت‌نام‌ها از سوی سوداگرانی صورت گرفته که هدفی جز کسب سود از فروش مجدد خودرو ندارند. از سویی دیگر اختلاف قیمت میان کارخانه و بازار آزاد برای برخی از محصولات ایران خودرو به بیش از ۲۵۰ میلیون تومان رسیده است. چنین شکاف قیمتی، انگیزه‌ای قوی برای ورود دلالان ایجاد می‌کند، چراکه خرید خودرو از کارخانه با قیمت مصوب و فروش آن در بازار آزاد می‌تواند سودی چند ده میلیون تومانی به همراه داشته باشد. در نتیجه، فرآیند قرعه‌کشی نه تنها به تحقق عدالت در توزیع خودرو کمکی نمی‌کند، بلکه به بستری برای ایجاد رانت و سودهای غیرمولد تبدیل می‌شود. از منظر اقتصادی نیز تداوم این وضعیت پیامدهایی فراتر از بازار خودرو به دنبال دارد. هنگامی که دسترسی به کالای پرتقاضا با قیمتی کمتر از نرخ بازار آزاد محدود می‌شود، نوعی رانت ساختاری شکل

می‌گیرد که به صورت طبیعی دلالی و واسطه‌گری را تقویت می‌کند. نتیجه آن است که حتی در صورت برگزاری قرعه‌کشی‌های متعدد، خودروها الزاماً به دست مصرف‌کنندگان واقعی نمی‌رسد و در نهایت چرخه سودجویی تداوم می‌یابد. به باور کارشناسان، ریشه این مشکل در سیاست‌گذاری نادرست قیمت‌گذاری و نظام عرضه نهفته است. تا زمانی که قیمت کارخانه و بازار آزاد با اختلاف چشمگیر همراه باشد و نظارت کافی بر احراز هویت خریداران واقعی وجود نداشته باشد، هیچ سازوکاری -از جمله قرعه‌کشی- قادر نخواهد بود عدالت اقتصادی را برقرار کند. اصلاح ساختار قیمت‌گذاری، حذف رانت‌ها، و ایجاد سامانه‌ای هوشمند برای احراز مصرف‌کننده نهایی از جمله راهکارهایی است که می‌تواند بازار خودرو را از چرخه دلالی خارج سازد. به نظر می‌رسد تجربه فروش اخیر ایران خودرو، بار دیگر لزوم بازنگری بنیادین در سیاست‌های عرضه خودرو را یادآور می‌شود. ثبت‌نام بیش از ۵ میلیون نفر برای تنها ۷۳ هزار خودرو، آماری است که در تاریخ صنعت خودروی کشور بی‌سابقه محسوب می‌شود و به روشنی نشان می‌دهد که ادامه وضعیت فعلی، نه تنها به نارضایتی عمومی می‌انجامد، بلکه موجب افزایش شکاف میان مصرف‌کننده واقعی و بازار عرضه خواهد شد. بنابراین، اصلاحات اساسی در نظام فروش، قیمت‌گذاری و نظارت، بیش از هر زمان دیگری ضرورت یافته است.